

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Olt György ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Brezniczky Sándor ügyvéd által képviselt Kft. alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt a Baranya Megyei Bíróság előtt 9.P.20.102/2006. számon megindult és a Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.472/2006/5. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes által 16. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, tárgyaláson kívül, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A le nem rótt 6.000 (hatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes köteles az államnak, külön felhívásra, megfizetni.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A jogerős ítélet eltiltotta az alperest attól, hogy a felperest megakadályozza abban, hogy az alperes ABC áruházában - a többi vásárlóhoz hasonlóan - önkiszolgáló módon vásároljon. Kötelezte továbbá, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000 forint nem vagyoni kártérítést. A felperest az alperes javára 100.000 forint elsőfokú, az alperest a felperes javára 15.000 forint másodfokú perköltségben marasztalta, egyben

kötelezte az alperest 30.000 forint kereseti illeték megtérítésére.

Az .. lévő önkiszolgáló ABC áruházat 2004. december 22-ig az .. Kft. működtette. Ettől kezdődően pedig az alperes, bérleti szerződés alapján. Az üzlet alkalmazottai nem változtak. 1999. augusztus 23-án a cigány származású felperes anyósa társaságában vásárolt az áruházban, amikor a bolt dolgozói egy csomag kávé

ellopásával gyanúsították meg. Az esetről jegyzőkönyvet vettek fel. Két nap múlva a felperes anyósával ismét vásárolni kívánt az áruházban, azonban a boltvezető felszólította őket, hogy maradjanak a bolt ajtóban és a kért árukat odaviszik a számukra. A felperes és anyósa ez ellen fenyegető magatartást tanúsítva tiltakoztak, amelyről ismételten jegyzőkönyvet vettek fel. Az eset után a bolt üzemeltetője biztonsági őrt alkalmazott, akinek egyebek mellett az volt a feladata, hogy a felperest az üzletbe ne engedje be. Ilyen előzmények után 1999. végétől kialakult az az állapot, hogy a felperes az üzletben úgy vásárolhatott, hogy a bolt ajtóban a pénztárak mögött megállva közölte az eladóval, mit kíván vásárolni, azt az eladó kihozta a részére, amit a felperes a pénztárnál kifizethetett. A felperes a bolt önkiszolgáló részébe azonban nem mehetett be. A felperes ezt a helyzetet a Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnökénél, a Családsegítő Szolgálatnál és .. polgármesterénél is sérelmezte, azonban érdemi változás nem történt. 2003. októberében a felperes panaszlevéllel fordult az Oktatási Minisztériumhoz, segítséget kérve. Kérelmét a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogok Országgyűlési Biztosához továbbították, aki a Baranya Megyei Közigazgatási Hivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelőségét kérte fel a panasz kivizsgálására. A felügyelőség megállapította, a felperes valóban nem vásárolhat az üzlet önkiszolgáló részében. A vizsgálat alapján azonban eljárásra nem került sor, azon kívül, hogy az üzlet vezetőjét felhívták arra, hogy a korlátozást a jövőben szüntessék meg. Ez nem történt meg és a felperes, egészen az elsőfokú eljárás megindulásáig, a bolt önkiszolgáló terébe nem mehetett be.

A jogerős ítélet a fenti tényállás alapján megállapította: az alperes azzal a magatartásával, hogy a felperest az üzlet önkiszolgáló részébe nem engedte be, megsértette a felperesnek a Ptk. 76. §-ában védett emberi méltóságát. Ezért a Ptk. 84. § (1) bekezdés b) pont alapján az alperest a további jogsértéstől eltiltotta és a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontjára figyelemmel, a Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdés alapján kötelezte az alperest a jogsértéssel arányos nem vagyoni kártérítés megfizetésére. A jogerős ítélet nem fogadta el az alperes védekezését, amely szerint a felperes a jogsértő állapot fenntartásához hozzájárult. A tanúk vallomása alapján pedig azt is megállapította, hogy a felperes emberi méltóságát sértő magatartás azt követően is folytatódott, hogy a bolt üzemeltetését - ugyanazon dolgozókkal - az alperes vette át.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérve annak megváltoztatását, a felperes keresetének az elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását. Álláspontja szerint a perben kizárólag az nyert bizonyítást, hogy évekkorábban egy-két alkalommal valóban kitiltották a felperest az önkiszolgáló részből,

azonban azt követően, hogy az alperes a bolt üzemeltetését átvette, senki nem akadályozta a felperest abban, hogy az üzlet elárúsító részébe bemenjen. Ezért az alperes semmilyen jogsértést nem követett el. Kifogásolta, hogy a jogerős ítélet nem tulajdonított annak jelentőséget, amely szerint a felperes korábban a cigány származása miatti diszkriminációt kifogásolta, a perben pedig emberi méltósága megsértésére alapította keresetét. Miután a származás miatti diszkrimináció megdőlt, így az emberi méltóság megsértése sem valósult meg. Azt is kifogásolta, hogy a felperes jogsértő magatartását az eljárás bíróságok nem értékelték. A felperes emiatt sem részesülhetett jogvédelemben.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A jogerős ítélet a bizonyítékok mérlegelése alapján jogszabálysértés nélkül, helyesen állapította meg, hogy az alperes alkalmazottai az elsőfokú eljárás megindulásáig nem engedték be a felperest az üzlet elárúsító részébe vásárolni. Ezzel az alperes is megsértette a felperes emberi méltóságát. A Ptk. 76. §-ába ütköző magatartást önmagában nem indokolta az a körülmény, hogy a felperes évekkor korábban esetleg jogellenes magatartást tanúsított. Az állítólagos lopás, illetve a felperes első kitiltásakor tanúsított magatartása miatt a bolt akkori üzemeltetője vagy a bolt megsértett alkalmazottai eljárást kezdeményezhettek volna. Arra azonban a felperes magatartása nem jogosította fel a boltot üzemeltetőt, így az alperest sem, hogy a felperest más vásárlóktól megkülönböztetve, emberi méltóságában rendszeresen megalázza.

A felperes keresetlevelében hivatkozott arra is, hogy eredetileg cigány származásával indokolták kitiltását. Az a tény, hogy a felperest más vásárlókhoz képest hátrányosan megkülönböztették - függetlenül annak esetleg a származásával kapcsolatos okától - önmagában sértette a felperes emberi méltóságát. Nincs ezért ügydöntő jelentősége annak, hogy a jogerős ítélet - miután a felperes a perben már ezt kifejezetten nem kívánta - nem állapította meg az alperes terhére, hogy a felperest kifejezetten cigány származása miatt sújtotta hátrányos megkülönböztetéssel.

A jogerős ítélet a nem vagyoni kár összegének meghatározásánál mérlegelte azt a körülményt is, hogy a sérelmes helyzet kialakulásában egykor a felperes is közrehatott. A felülvizsgálati kérelem alapján a nem vagyoni kártérítés további mérséklésére lehetőség nem volt.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

A felperesnek áthárítható felülvizsgálati eljárási költsége nem merült fel.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmén 30.000 forintot illetékbélyegben lerótt. Arra figyelemmel, hogy a jogerős ítéletnek a jogsértés miatt alkalmazott objektív szankciókkal kapcsolatos rendelkezését is támadta a felülvizsgálati kérelem, a per tárgyának értéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 39. § (3) bekezdés d) pontja szerint 600.000 forint. E magasabb perértékbe az összecszerűen meghatározott kártérítés beolvad. Így a felülvizsgálati eljárás illetéke a meg nem határozható perértékre figyelemmel az Itv. 50. § (1) bekezdés szerint 36.000 forint. Ezért a tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt további 6.000 forint illetéket az alperes köteles az államnak a 6/1986. (VI.26.) IM. r. 13. § (2) bekezdés alapján megtéríteni.

Budapest, 2008. január 30.

Dr. Völgyesi Lászlóné sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros Mátyás sk.
előadó bíró, dr. Kollár Márta sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

Vné

tisztviselő